

Τετράδιο Δραστηριοτήτων 1

Πανεπιστήμιο Κρήτης
Σχολή Επιστημών Αγωγής
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη, 74 100 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 0831-77605, 77635
Fax: 0831-77636
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr
ιστοσελίδα: www.uoc.gr/diaspora

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς πόρους
και την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο
του Β' ΚΠΣ 1994-1999 (ΕΠΕΑΕΚ)

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ 2^ο ΜΕΡΟΣ 2^ο

Γράμματα πάνε κι έρχονται
Ελληνικά στον κόσμο

Τετράδιο Δραστηριοτήτων 1

Για παιδιά ηλικίας 10-11 ετών (4^η τάξη)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ 2001

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το «Πρόγραμμα Παιδείας Ομογενών» χρηματοδοτήθηκε
από την Επιτροπή της Ε.Ε. και το ΥΠΕΠΘ
στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ, έργο 1.1.ζ(δ)
και η υλοποίησή του ανατέθηκε
στο «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών»
του Πανεπιστημίου Κρήτης.
Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού
που περιέχεται στο παρόν τεύχος
εργάστηκαν οι παρακάτω:

ΟΜΑΔΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Παρασκευή Θώμου, Ειρήνη Κασσωτάκη, Ευρυδίκη Λελεδάκη, Γιάννης Μητροφάνης,
Ελπινίκη Νικολουδάκη-Σουρή, Κυριακή Πετράκη, σε συνεργασία με τα μέλη των Ο.Ε.
στην Αργεντινή, στην Αυστραλία, στη Βρετανία, στη Γερμανία, στις ΗΠΑ, στον Καναδά

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Βαγγέλης Ελευθερίου

ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΗ

Μαρίνα Μουνδριανάκη, Φωτεινή Παναγιώτου, Κυριακή Πετράκη

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Βιβλιοσυνεργατική ΑΕΠΕΕ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΩΝ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Νικόλαος Ε. Παπαδογιαννάκης, Ελπινίκη Νικολουδάκη-Σουρή

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ

Μιχάλης Δαμανάκης

1. Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις:

α. Πού πήγε ο Αντρέας το καλοκαίρι;

.....

β. Από πού αγόρασε το μπλουζάκι του ο Πέτρος;

.....

γ. Ποια παιδιά φιλοξένησε η Φρόσω το καλοκαίρι;

.....

δ. Πώς λένε τη βάρκα του Μάρκου;

.....

ε. Με τι μοιάζουν τα μάτια του Μάρκου;

.....

ζ. Πώς περνά τις διακοπές του ο Μάρκος;

.....

2. Ζωγραφίζω κάτι από τις διακοπές μου.

3. Ενώνω με γραμμές τις φράσεις που ταιριάζουν:

α. Ο μπαμπάς ξέρει από

- κυνήγι
- ψάρεμα
- σκι

β. Η λίμνη μοιάζει με

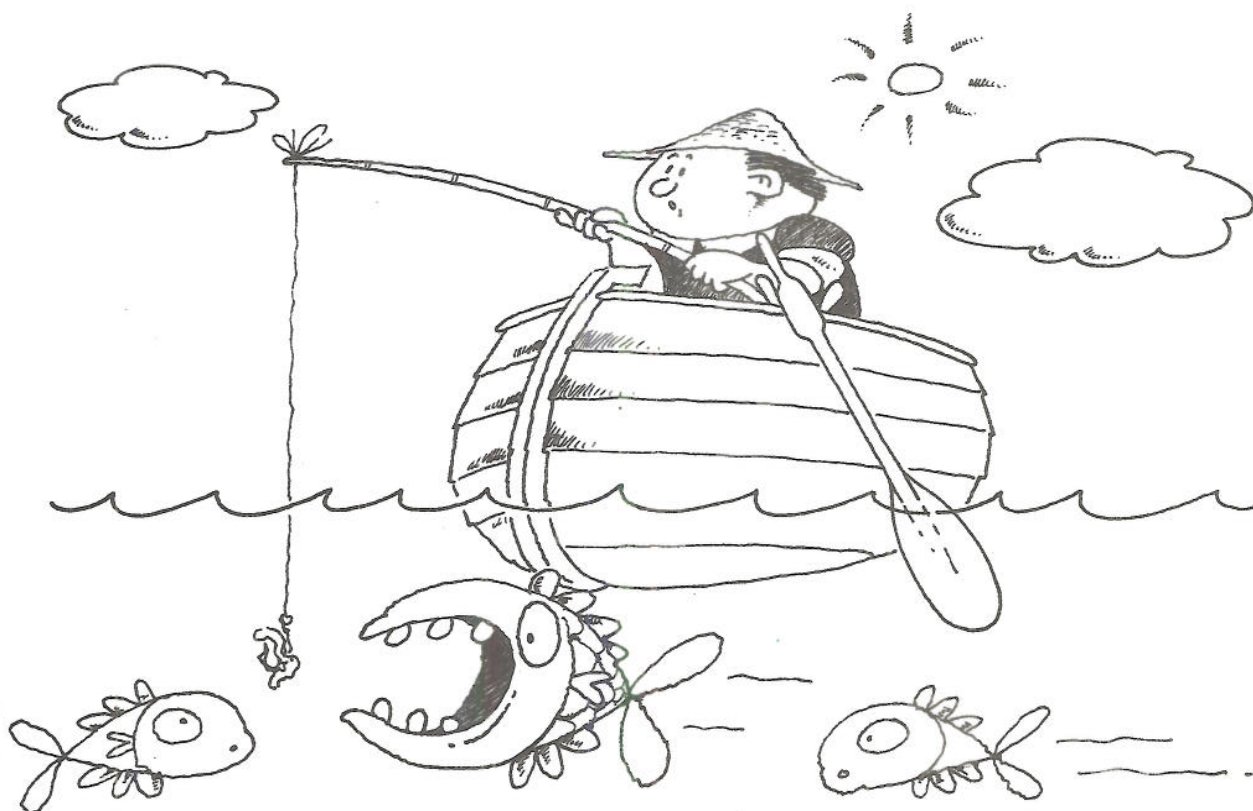
- καθρέφτη
- περιβόλι
- γλυκιά αγκαλιά

γ. Ο Μάρκος είναι

- πιο ψηλός
 - πιο παχύς
 - πιο κοντός
- από τον Κώστα

δ. Οι αδερφές του Μάρκου είναι

- μεγαλύτερες
 - ομορφότερες
 - μικρότερες
- από κείνον

4. Βάζω τα άρθρα όπου χρειάζονται. Έπειτα χρωματίζω με πράσινο μολύβι τις φράσεις ή τις λέξεις της στεριάς και με μπλε της θάλασσας.

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

η αμμουδιά ορειβάτης ωκεανός κορυφή του βουνού

πέλαγος δίχτυ θάμνος λόφος τρικυμία

δρόμος απόκρημνα βράχια χταπόδια γλάρος

απότομος γκρεμός κουπιά καλωσορίζω

κολύμπι κοχύλια ανεβαίνω σκάει το κύμα

καθαρή παραλία θεόρατα κύματα κοράλλια

πεύκα βότσαλα ψάρεμα κατεβαίνω

φύκια αγκίστρι βυθός άμμος

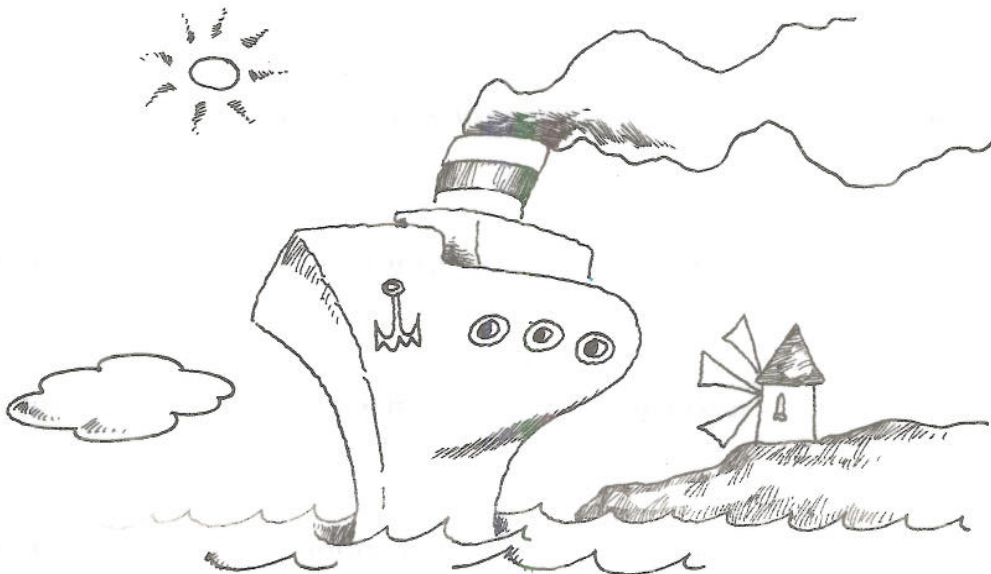
γιαλός εξοχή έκταση τοπίο

5. Ποιες από τις παρακάτω φράσεις είπαν τα παιδιά στον διάλογο;

- α. Ήταν απίθανα!
- β. Καταπληκτικά περάσαμε!
- γ. Τι ωραία που ήταν!
- δ. Στεναχωρήθηκα που φεύγαμε!
- ε. Περάσαμε φανταστικά!
- ζ. Τι κρίμα που τέλειωσαν οι διακοπές!

6. Από τις παραπάνω φράσεις διαλέγω τη σωστή απάντηση για κάθε ερώτηση.

- α. Πώς ήταν;
- β. Πώς περάσατε;
- γ. Περάσατε καλά;
- δ. Πώς ένιωσες όταν φεύγατε από τη Σάμο;
- ε. Ήταν καλά;
- ζ. Διακοπές τέλος! Τι σκέφτεσαι;

7. Κρύβω την προηγούμενη σελίδα και γράφω μία ερώτηση ή μία απάντηση που μου έρχεται στο μυαλό. Ο/η διπλανός/ή μου συμπληρώνει, όπως στο παράδειγμα:

Πώς περάσατε;

.....

Περάσαμε φανταστικά!

.....

8. Διαβάζω τον διάλογο και χωρίζω τα ρήματα:

- α) σε αυτά που μου λένε τι έγινε ή τι γινόταν πριν από καιρό και
 β) σε αυτά που μου λένε τι γίνεται τώρα.

Αντρέας: Διάλειμμα! Εγώ βγαίνω έξω. Εσύ τι γράφεις;

Κώστας: Γράφω μια κάρτα στον Μάρκο.

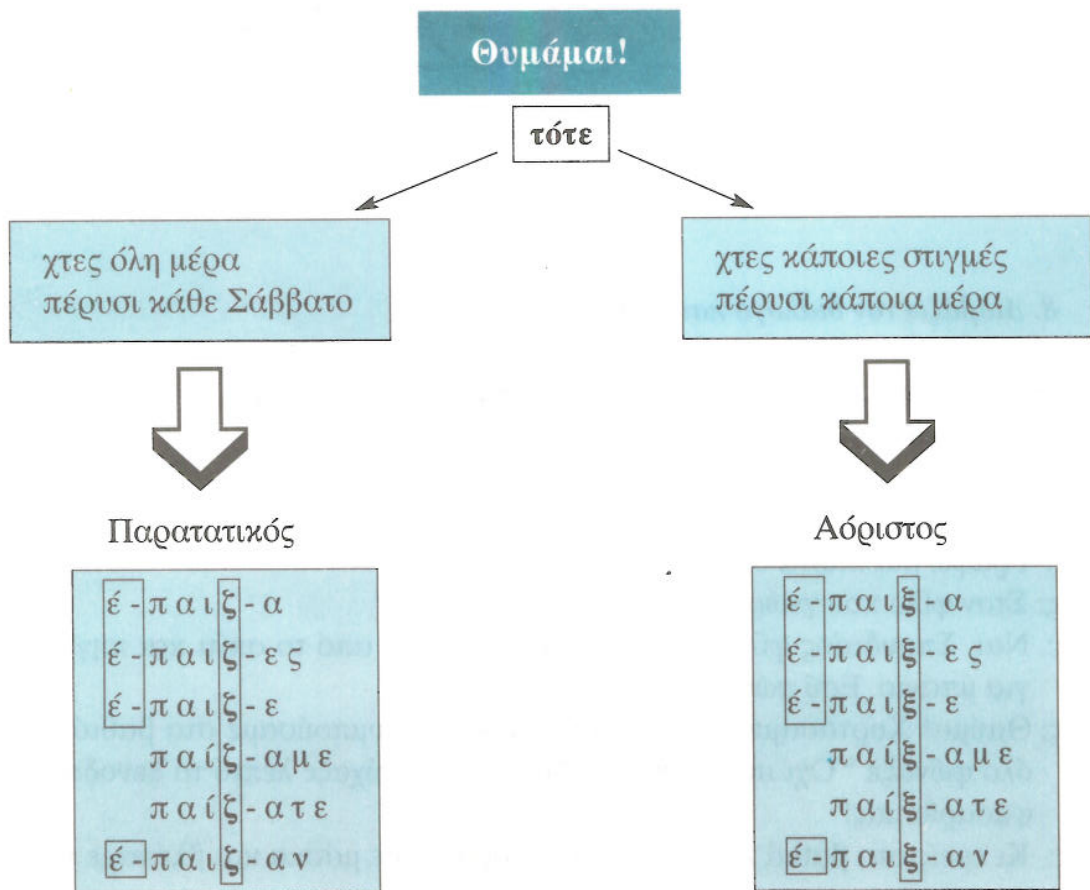
Αντρέας: Στον φίλο που γνώρισες στην Άνδρο;

Κώστας: Ναι. Σπουδαίος φίλος! Κάθε πρωί περνούσε από το σπίτι και πηγαίναμε μαζί για μπάνιο. Εσύ πώς τα πέρασες;

Αντρέας: Θαύμα! Χορτάσαμε τρέλες. Παίζαμε και κολυμπούσαμε στα βαθιά και η μαμά όλο φώναζε “Όχι στα βαθιά, παιδιά!”. Δεν ησύχαζε λεπτό το ξενοδοχείο από τη φασαρία μας!

Κώστας: Κι εμείς στα βαθιά κολυμπούσαμε, φορούσαμε μάσκα και βλέπαμε τον βυθό.

ΔΙΑΚΟΠΕΣ εκεί και τότε!		ΣΧΟΛΕΙΟ εδώ και τώρα!
Μια στιγμή γνώρισα	συνέχεια, κάθε μέρα παίζαμε	βγαίνω
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ξ. Έλα πια μέσα, Άννα! Αρκετά
(παίζω)

η. Καλώς τα παιδιά! Τι ψάρια σήμερα το πρωί;
(πιάνω)

θ. Ο φίλος μου, η αδερφή μου κι εγώ κάθε πρωί το λεωφορείο στη
στάση. (περιμένω)

ι. Εσείς πού τις διακοπές σας το τελευταίο καλοκαίρι;
(κάνω)

10. Συμπληρώνω τα κενά στο τραγουδάκι, το διαβάζω και το μαθαίνω:

Ανεβαίν__ στο βουνό. (εγώ)

Κατεβαίν__ ως εδώ. (εσύ)

Τρέχ__ ο σκύλος, φεύγ__ η γάτα, σπάζ__ μια δεκάδα πιάτα.

Φεύγουμ__ για μακριά. (εμείς)

Πότε γράφ__ ξανά; (εσείς)

Δεν τελειών__ οι ασκήσεις, της Γραμματικής οι κλίσεις.

Τώρα ξέρω:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

εγώ εσύ αυτός,-ή,-ο εμείς εσείς αυτοί	δέν-ω δέν-εις δέν-ει δέν-ουμε δέν-ετε δέν-ουν	έδεν-α έδεν-ες έδεν-ε δέν-αμε δέν-ατε έδεν-αν	έδεσ-α έδεσ-ες έδεσ-ε δέσ-αμε δέσ-ατε έδεσ-αν
εγώ εσύ αυτός,-ή,-ο εμείς εσείς αυτοί	πλέκ-ω πλέκ-εις πλέκ-ει πλέκ-ουμε πλέκ-ετε πλέκ-ουν	έπλεκ-α έπλεκ-ες έπλεκ-ε πλέκ-αμε πλέκ-ατε έπλεκ-αν	έπλεξ-α έπλεξ-ες έπλεξ-ε πλέξ-αμε πλέξ-ατε έπλεξ-αν
εγώ εσύ αυτός,-ή,-ο εμείς εσείς αυτοί	γράφ-ω γράφ-εις γράφ-ει γράφ-ουμε γράφ-ετε γράφ-ουν	έγραψ-α έγραψ-ες έγραψ-ε γράφ-αμε γράφ-ατε έγραψ-αν	έγραψ-α έγραψ-ες έγραψ-ε γράφ-αμε γράφ-ατε έγραψ-αν

Βουνό ή θάλασσα;

11. Διαλέγω ποιες από τις παρακάτω φράσεις ταιριάζουν στο βουνό και ποιες στη θάλασσα και τις γράφω στην κατάλληλη στήλη:

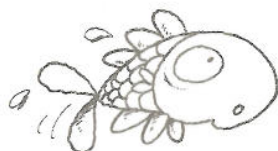
στο βουνό

στη θάλασσα

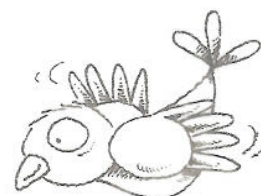
κολυμπώ

παρατηρώ τα ζώα και τα πουλιά της περιοχής

μαζεύω βότσαλα, όστρακα ή κοχύλια

κάνω ορειβασία

υπάρχουν άγρια ζώα

κάνω ηλιοθεραπεία

κάνω καινούργιους φίλους

πηγαίνω βόλτα με τη βάρκα / ψαρεύω

παρατηρώ τον βυθό

παίζω μπάλα

εξερευνώ την παραλία

κάνω βουτιές

ψάχνω για πηγές, λίμνες ή ποτάμια

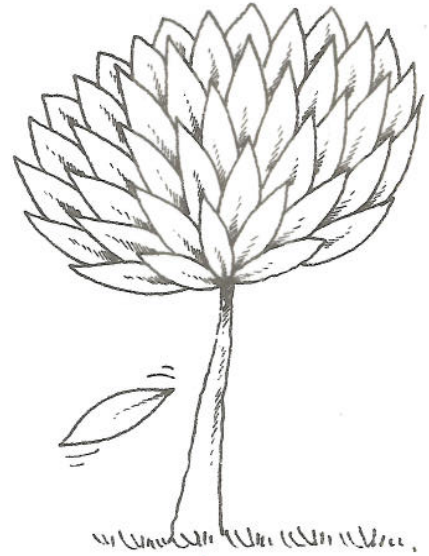
ανεβαίνω σε κορυφές

ακολουθώ παλιά μονοπάτια ή δρόμους

Παίζω και μαθαίνω!

Προσοχή! Ο φ[ίλ]ος - το φύ[λλ]ο

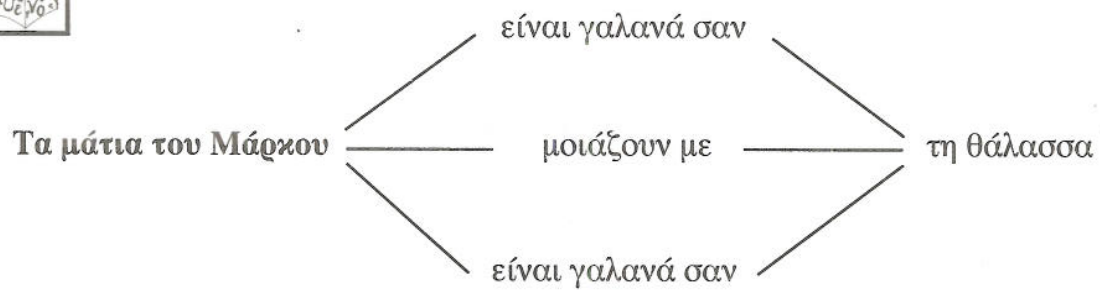
Π.χ. Ο Κώστας είναι ο πιο καλός μου φίλος
Πέφτουν τα φύλλα των δέντρων.
Κόψε το φύλλο του περιοδικού.

12. Συμπληρώνω σωστά:

Φίλος έδωσε σε φ.....

τριαντάφυλλο με φ.....

ΠΡΟΣΕΧΩ!

είναι σαν...

είναι σαν τον / την / το...

μοιάζει με...

μοιάζει με τον / την / το...

13. Συμπληρώνω κι εγώ:

Η λίμνη μοιάζει με καθρέφτη.

Η λίμνη είναι σαν καθρέφτης.

Ο παππούς _____ με τον γερο-πλάτανο.

Ο παππούς _____ τον γερο-πλάτανο.

Ο Κώστας θέλει οπωσδήποτε να γράψει σήμερα στον Μάρκο και για έναν άλλο λόγο. Ποιος είναι αυτός ο λόγος; Θα καταλάβουμε, όταν διαβάσουμε το παρακάτω φύλλο από το ημερολόγιό του.

30 Αυγούστου

Έψαξα όλο το νησί να βρω τον Μάρκο να τον αποχαιρετήσω, αλλά δεν ήταν πουθενά. Ανοίχτηκε στα βαθιά* ή άραξε* σε κανένα λιμανάκι, από την άλλη μεριά του νησιού;

- Μην κάνεις έτσι, με παρακαλούσε η γιαγιά μου, σαν να με λυπόταν.

- Θα ξανάρθουμε, υποσχέθηκε η μαμά μου.

I. Καρατσαφέρη, Χωρίς να το ξέρουν.
(Διασκευή)

* ανοίχτηκε στα βαθιά = έφυγε με τη βάρκα

* άραξε = έδεσε τη βάρκα στον μώλο και έμεινε

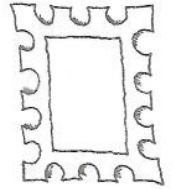
14. Να βοηθήσουμε τον Κώστα να συμπληρώσει την κάρτα του;

Ρέθυμνο 15-9-2001

Αγαπητέ Μάρκο,
Πολύ λυπήθηκα που φεύγοντας δεν μπόρεσα
να σε _____

Θυμάμαι πάντα _____

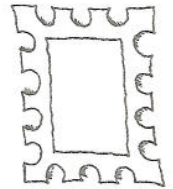
Με πολλή αγάπη
Ο φίλος σου
Κώστας

Προς

Μάρκο Καλλιγά
Ανδρέα Μιαούλη 21
2518 ΑΝΔΡΟΣ

15. Γράφω και εγώ μια κάρτα σ' έναν φίλο που γνώρισα το καλοκαίρι.

<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
---	---